

Populačný skríning karcinómu prostaty - ako ďalej v SR ?

aktuálne možnosti populačného skríningu

doc. MUDr. Ivan Minčík, PhD.

Incidenca a prevalencia choroby v Slovenskej republike:

- Podľa najaktuálnejších publikovaných dát z Národného onkologického registra je aktuálne **druhým najčastejším zhubným nádorom** u mužov po kolorektálnom karcinóme (bez zhubných nádorov kože nemelanomového typu),
- s hrubou **incidenciou 77,7/100 tis.**, čo v absolútnych číslach predstavuje takmer **2 800** novo diagnostikovaných prípadov v roku 2021
- Prevalencia karcinómu prostaty v SR predstavuje okolo 9000 prípadov v absolútnych číslach. Mortalita predstavuje približne 600 prípadov.

PREVENTÍVNA PREHLIADKA U UROLÓGA

Prehliadku vykonáva lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore urológia. Kompletná preventívna urologická prehliadka zahŕňa fyzikálne vyšetrenie, palpačné vyšetrenie prostaty per rektum (cez konečník), palpačné vyšetrenie semenníkov, ultrazvukové vyšetrenie močových ciest a obličiek. V priebehu preventívnej prehliadky sa odoberá krv na laboratórne vyšetrenie prostatického špecifického antigénu a kreatinínu, vyšetrí sa moč chemicky a močový sediment.

Prehliadka sa vykonáva u mužov od 50. roku veku alebo u mužov od 40. roku veku ak sa v ich prvostupňovom príbuzenstve vyskytlo ochorenie na karcinóm prostaty.

Periodicita vyšetrenia PSA:

raz za tri roky od 50 rokov veku alebo

v prípade výskytu karcinómu prostaty v prvostupňovom príbuzenstve:

s hodnotami PSA <= 1,0 ng/ml raz za tri roky nad 40 rokov veku alebo
s hodnotami PSA 1,1 ng/ml - 2,5 ng/ml raz za dva roky nad 40 rokov alebo
s hodnotami PSA 2,6 ng/ml - 4,0 ng/ml raz za jeden rok vo veku nad 40 rokov veku.

5.1.3 Guidelines for screening and early detection

Recommendations	LE	Strength rating
Do not subject men to prostate-specific antigen (PSA) testing without counselling them on the potential risks and benefits.	3	Strong
Offer an individualised risk-adapted strategy for early detection to a well-informed man with a good performance status (PS) and a life-expectancy of at least ten to fifteen years.	3	Strong
Offer early PSA testing in well-informed men at elevated risk of having PCa: - men > 50 years of age; - men > 45 years of age and a family history of PCa; - African-Americans > 45 years of age.	2b	Strong
Offer a risk-adapted strategy (based on initial PSA level), with follow-up intervals of two years for those initially at risk: - men with a PSA level of > 1 ng/mL at 40 years of age; - men with a PSA level of > 2 ng/mL at 60 years of age; Postpone follow-up to eight years in those not at risk.	3	Weak
Stop early diagnosis of PCa based on life expectancy and PS; men who have a life-expectancy of < fifteen years are unlikely to benefit.	3	Strong

Počet vykázaných preventívnych urologických prehliadok v SR v roku 2022

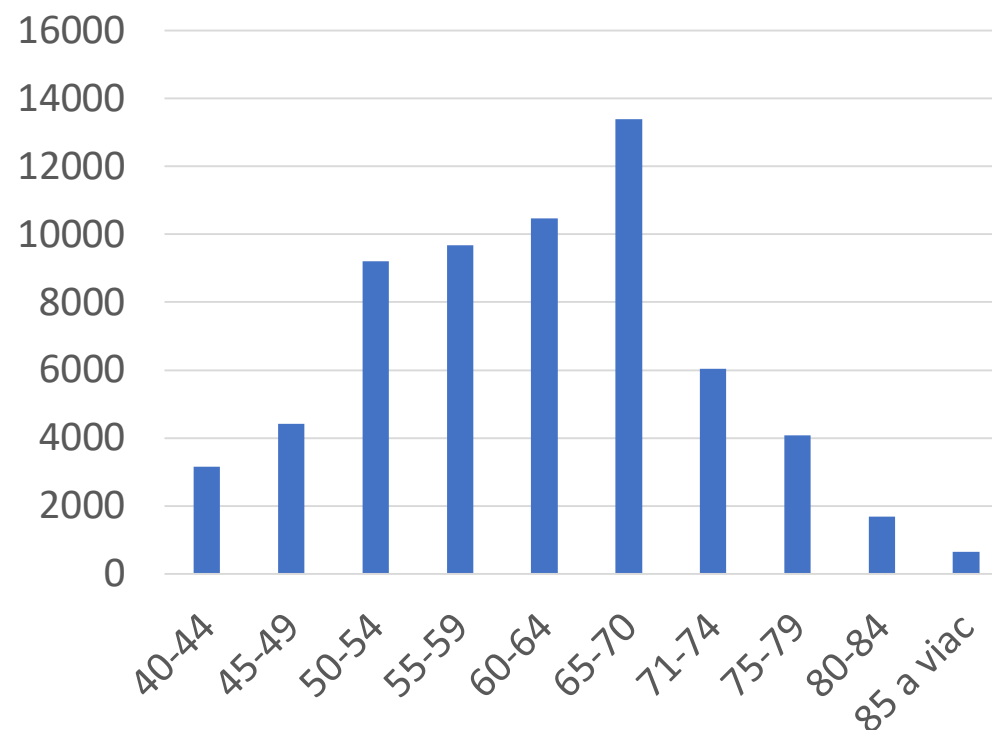
- VŠZP za rok 2022
62785
- Dôvera za rok 2022
17762
- Union za rok 2022
5475

SUMÁRNE 86022

Počet preventívnych urologických prehliadok VšZP - rok 2022

Veková kategória	URČ
40-44	3 155
45-49	4 425
50-54	9 212
55-59	9 683
60-64	10 467
65-70	13 387
71-74	6 037
75-79	4 087
80-84	1 688
85 a viac	644
Celkový súčet	62 785

Prague Prostaforum 2022 declaration for improving prostate cancer early detection in Europe

Drafting team: Ondřej Májek, Marek Babjuk, Monique Roobol, Ola Bratt, Hendrik Van Poppel, Roman Zachoval, Marcela Koudelková, Ondřej Ngo, Karel Hejduk, Ladislav Dušek

Prague, 24 November 2022

 [Document for download/print \(pdf, 680 kB\)](#)

 [Endorse the declaration](#)

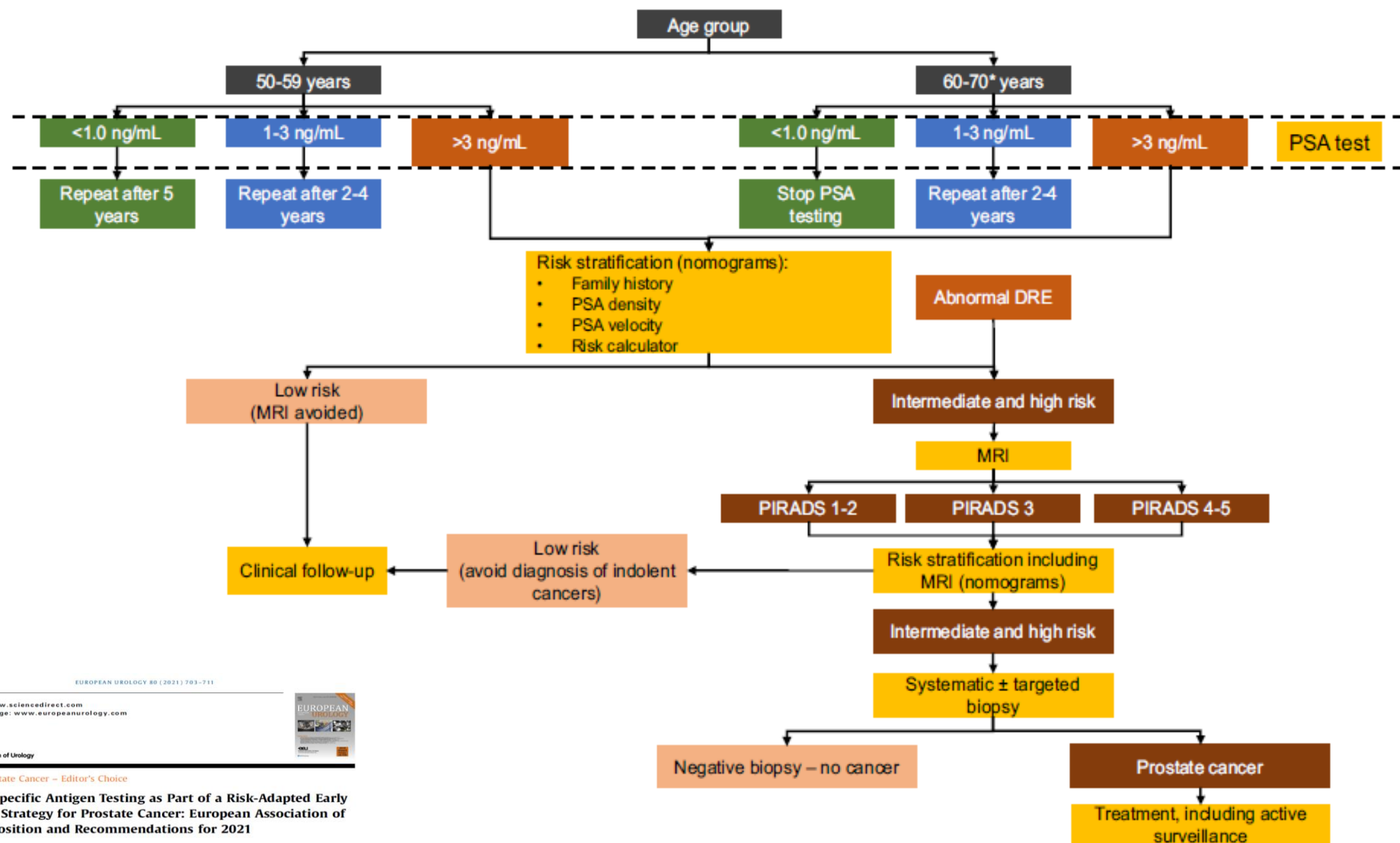
Press release | 9 December 2022 | Brussels

European Health Union: Commission welcomes adoption of new EU cancer screening recommendations

December.

**Recommendations from Ministers include the six tumour types of
BREAST, CERVICAL, COLORECTAL, LUNG, PROSTATE AND GASTRIC.**

This is a significant milestone for urological care on 9 December

EUROPEAN UROLOGY 80 (2021) 703–711

available at www.sciencedirect.com
journal homepage: www.europeanurology.com

EAU
European Association of Urology

Review – Prostate Cancer – Editor's Choice

Prostate-specific Antigen Testing as Part of a Risk-Adapted Early Detection Strategy for Prostate Cancer: European Association of Urology Position and Recommendations for 2021

Hendrik Van Poppel^{a,*}, Monique J. Roobol^b, Christopher R. Chapple^c, James W.F. Catto^{d,e},
James N'Dow^{f,g}, Jens Sønksen^{h,i}, Arnulf Stenzl^j, Manfred Wirth^k

Swedish OPT projects

- **Started September 2020: All 50-y-o offered OPT**
 - Skåne (1.4 million people): 9,000 50-y-old men + 9,000 56-y-o per year
 - Västra Götalandsregionen (1.7 million people): 12,000 50-y-o men per year
- **Started 2022**
 - Stockholm (2.4 million people): 17,000 50-y-old men per year
 - Värmland (300 000 people): 50-69 years old
 - Västerbotten (300 000 people): 50 + 56 years old
 - Gotland (60 000 people): 50 years old
- **Planned to start 2023**
 - 11 more regions
 - 17/21 regions will have some kind of OPT project by end of 2023

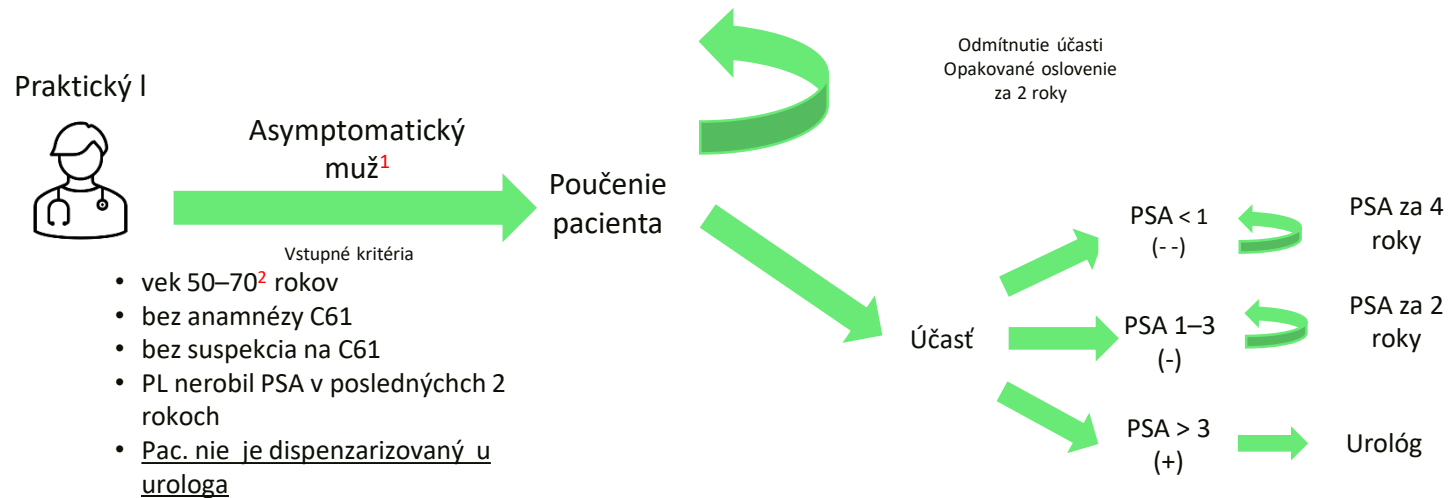
Treatment, including active surveillance

Pilotný projekt : skríning C61 B. Bystrický kraj

OBLASŤ	Celkový počet mužov	Muži 50-69 r.	% prev.z počtu mužov
Slovenská republika	2 655094	668363	25,1728564
Bratislavský kraj	350722	81111	23,12686401
Trnavský kraj	277022	72769	26,26831082
Trenčiansky kraj	280179	76207	27,19939753
Nitriansky kraj	327138	89216	27,27167128
Žilinský kraj	338888	84476	24,92740965
Banskobystrický kraj	300459	79969	26,61561145
Prešovský kraj	399803	93693	23,43479163
Košický kraj	380883	91120	23,92335704

Návrh schémy pre program včasného záchytu karcinomu prostaty

PRAKTICKÝ LEKÁR (PL)

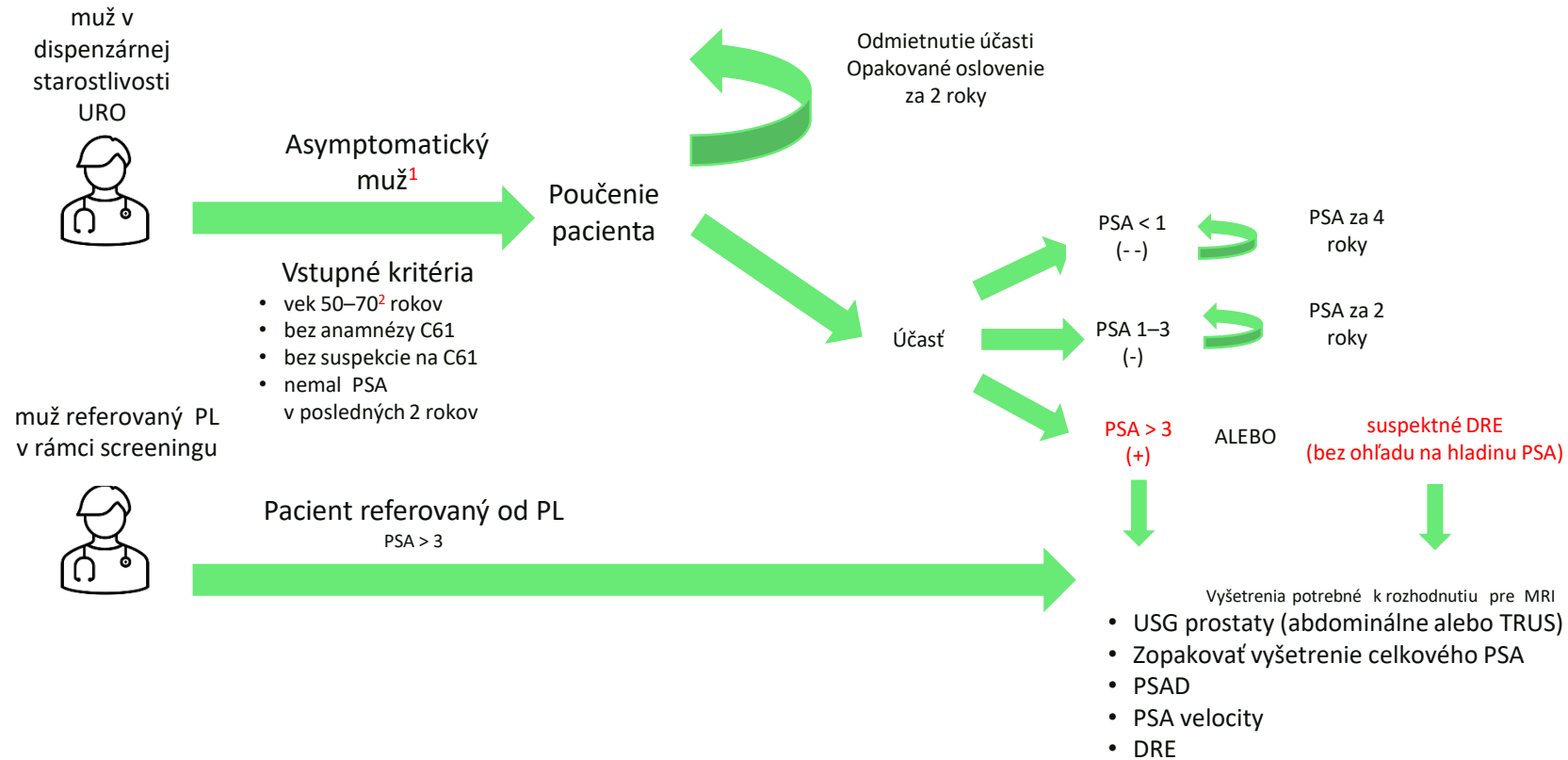
¹V prípade symptomov je referovaný na ďalšiu diagnostiku k urologovi

²Follow the same schedule for men aged >70 yr with good performance status and life expectancy of at least 10–15 yr

Van Poppel H, Hogenhout R, Albers P, van den Bergh RC, Barentsz JO, Roobol MJ. Early detection of prostate cancer in 2020 and beyond: facts and recommendations for the European Union and the European Commission. Screening. 2021 Mar 1;73:56.

Návrh schémy programu včasného záchytu karcinómu prostaty

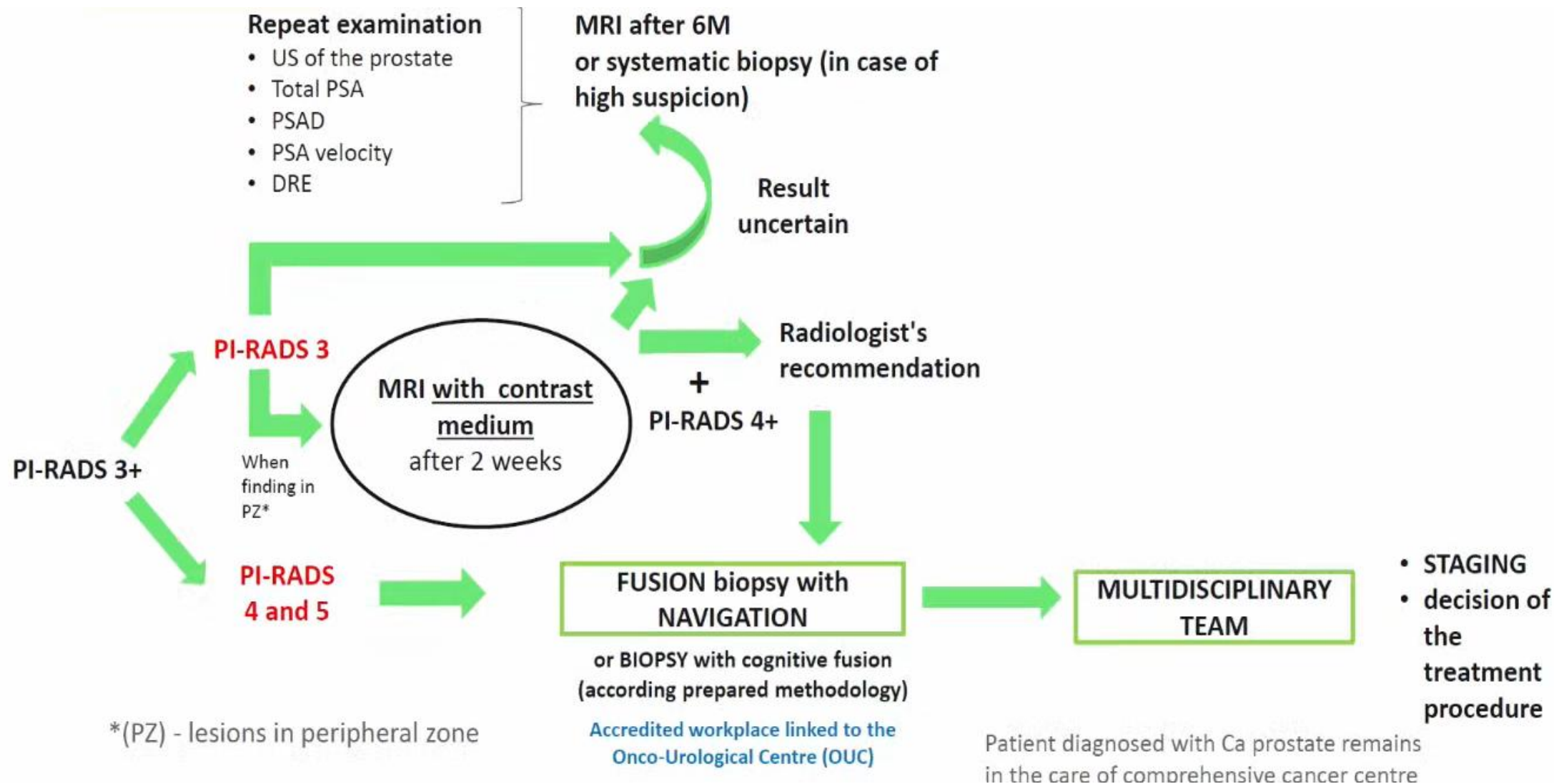
UROLOG

¹V prípade symptómov prubieha diagnostický proces podľa odborných doporučení

²Follow the same schedule for men aged >70 yr with good performance status and life expectancy of at least 10–15 yr
Van Poppel H, Hogenhout R, Albers P, van den Bergh RC, Barentsz JO, Roobol MJ. Early detection of prostate cancer in 2020 and beyond: facts and recommendations for the European Union and the European Commission. Screening. 2021 Mar 1;73:56.

Diagnostic pathway for men with PSA 3 or higher, or suspicious DRV and PIRADS 3+

Zavedenie populačného skríningu bude náročné a bude vyžadovať vzájomnú spoluprácu týchto inštitúcií :

1. Slovenská urologická spoločnosť
2. Slovenská rádiologická spoločnosť
3. Slovenská spoločnosť patológov
4. Slovenská spoločnosť všeobecného praktického lekárstva
5. Slovenská spoločnosť klinickej biochémie
6. Pacientské organizácie – UOMO, Liga proti rakovine, Nie rakovine
7. MZ SR
8. Výbor pre zdravotníctvo SNR
9. NOR
10. Všetky zdravotné poisťovne
11. NZCI
12. Podpora mediálnej propagácie

address men for the programme

January

Specialization of the addressing physician

ported by general practitioners. So far, 3,170 general practitioners and 81 u joined the programme

* Data for the period July-September 2024, pre-prelimi

ĎAKUJEM ZA POZORNOST

